

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Gierczak
Sędziowie:	SA Andrzej Lewandowski SO del. Teresa Karczyńska - Szumilas (spr.)
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Joanna Makarewicz

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2016 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa M. Ł.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 30 listopada 2015 r. sygn. akt I C 240/15

I. prostuje zaskarżony wyrok w zakresie oznaczenia strony pozwanej w ten sposób, że w miejsce słowa: (...), wpisuje słowo: (...) ujęte w cudzysłów;

II. zmienia zaskarżony wyrok:

1) w punkcie 2 (drugim) w ten sposób, że zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 40.000 (czterdzieści tysięcy) złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 listopada 2014r. do dnia zapłaty;

2) w punktach: 3 (trzecim), 4 (czwartym) i 5 (piątym) w ten sposób, że ustala, iż powód wygrał proces w 89 %, a pozwany w 11% oraz pozostawia szczegółowe wyliczenie kosztów procesu, według zasady ich stosunkowego rozdzielenia, referendarzowi sądowemu w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 6.800 (sześć tysięcy osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za postępowanie apelacyjne.

Na oryginale właściwe podpisy.

UZASADNIENIE

Powód M. Ł. w pozwie wniesionym przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 80.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 27 listopada 2014r. do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia oraz kwoty 10.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 27 listopada 2014r. do dnia zapłaty tytułem odszkodowania oraz zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazywał, iż w dniu (...) A. Ł., który korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego, doprowadził do czołowego zdarzenia z innym pojazdem, w wyniku czego zmarł B. Ł. - ojciec powoda.

W odpowiedzi na pozew pozwane Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosło o oddalenie powództwa, wskazując, iż w postępowaniu likwidacyjnym wypłacono powodowi 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia, a dalej idące żądanie powoda w tym zakresie pozostaje wygórowane. W odniesieniu do roszczenia o odszkodowanie, pozwana podniosła, że powód nie wykazał przesłanki znacznego pogorszenia jego sytuacji życiowej.

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2015r. Sąd Okręgowy w Bydgoszczy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 40.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 27 listopada 2014 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił, że dniu (...) w miejscu Ł. A. Ł. umyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że kierując pojazdem M. (...) o nr rej. (...), przekroczył dozwoloną prędkość jazdy na obszarze zabudowanym, a następnie zjechał na przeciwny pas ruchu w wyniku czego doprowadził do czołowego zderzenia z pojazdem marki P. o nr rej. (...), kierowanym przez M. K.. W wyniku wypadku zmarł, będący pasażerem pojazdu marki M. (...) - B. Ł., ojciec powoda. Posiadacz pojazdu, którym kierował sprawca zdarzenia, w dacie wypadku korzystał z ochrony ubezpieczeniowej w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, na podstawie umowy ubezpieczenia zawartej z pozwanym.

W toku postępowania likwidacyjnego powód zgłosił stronie pozwanej swoje roszczenie w kwocie 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych w związku ze śmiercią ojca oraz w kwocie 30.000 zł w związku ze znacznym pogorszeniem sytuacji życiowej po śmierci ojca; pozwany wypłacił powodowi kwotę 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Z dalszych ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że powód przed śmiercią ojca miał z nim dobry, bliski kontakt. W chwili śmierci ojca powód miał około 22 lat - studiował zaocznie w B., pracował w firmie ojca, mieszkał razem z ojcem w domu w I.. Ojciec wspierał powoda finansowo. Śmierć ojca była dla powoda trudnym przeżyciem psychicznym - wywołała wstrząs. Po śmierci ojca powód zaprzestał studiowania i ostatecznie skończył studia lecz na innym kierunku. Nadto po śmierci B. Ł. rozwinęła się u powoda reakcja żałoby, której największe nasilenie trwało przez pierwsze 6 miesięcy po tragedii. Powód nie korzystał jednak z pomocy psychologa ani psychiatry, nie przyjmuje przewlekłe leków psychotropowych. Powód nie ujawnia aktualnie nasilonych zaburzeń psychicznych, nie przejawia objawów depresji, jednak pomimo upływu lat nadal widoczna jest jego więź ze zmarłym i żal po stracie. W chwili obecnej funkcjonowanie powoda nie odbiega od normy. Powód kilka miesięcy po śmierci ojca ożenił się, ma dwójkę dzieci, prowadzi działalność, którą przejął po ojcu.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił uznając część okoliczności sprawy za bezsporne oraz na podstawie wiarygodnych dokumentów, zeznań świadków, przesłuchania strony powodowej oraz opinii biegłego psychiatry T. S..

Sąd Okręgowy uznał roszczenie powoda o zadośćuczynienie za zasadne w zakresie kwoty 40.000 zł, przytaczając treść przepisu art. 448 k.c. i wskazując, że zdarzenie wywołujące śmierć B. Ł. miało miejsce przed wejściem w życie nowelizacji art. 446 k.c. dokonanej ustawą z dnia 30 maja 2008r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 116 z 2008r., poz. 731) polegającej na dodaniu paragrafu 4, przewidującego

expressis verbis możliwość przyznania przez sąd najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Sąd Okręgowy wskazał także, iż w przypadku roszczenia opartego na przepisie art. 448 k.c. na powódzie ciąży powinność wykazania poza ogólnymi przesłankami z art. 24 § 1 k.c. także innych przesłanek wynikających z tego przepisu, a mianowicie - winy oraz krzywdy poniesionej w wyniku bezprawnego i zawnionego działania sprawcy.

W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie nie budziło wątpliwości, iż śmierć ojca była dla powoda trudnym przeżyciem psychicznym. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynikało, iż powód miał z ojcem bardzo dobry, bliski kontakt. W chwili śmierci ojca powód miał około 22 lata - studiował zaocznie w B., pracował, mieszkał razem z ojcem w domu w I.. Ojciec wspierał powoda także finansowo. Śmierć ojca była dla powoda trudnym przeżyciem psychicznym - wywołała wstrząs. Sąd Okręgowy miał także na względzie opinię biegłego, z której wynikało, iż śmierć ojca była dla powoda dużym wstrząsem, jednakże nie korzystał on z pomocy psychologa ani psychiatry i nie przyjmował przewlekłe leków psychotropowych. Z materiału dowodowego w sprawie wynikało także, iż powód kilka miesięcy po śmierci ojca ożenił się, ma dwójkę dzieci, prowadzi działalność, którą przejął po ojcu.

Niespodziewana przedwczesna strata ojca była niewątpliwie dla powoda trudnym przeżyciem, które spowodowało u niego cierpienia psychiczne. Utrata osoby bliskiej ma zawsze charakter nieodwracalny i trwały, wiąże się z poczuciem smutku i osamotnienia, które są tym intensywniejsze, gdy strata osoby bliskiej następuje nagle i w tragicznych okolicznościach. Z drugiej Sąd Okręgowy zważył jednak, iż powód nie ujawnia aktualnie nasilonych zaburzeń psychicznych, nie przejawia objawów depresji i chwili obecnej funkcjonowanie powoda nie odbiega od normy. Powód kilka miesięcy po śmierci ojca ożenił się, ma dwójkę dzieci, prowadzi działalność, którą przejął po ojcu, a także otrzymał z tytułu zadośćuczynienia kwotę 10.000 zł. Na wysokość roszczenia miał także wpływ czas, jaki upłynął od zdarzenia do zgłoszenia szkody - tj. ponad 12 lat. Nadto Sąd Okręgowy podkreślił, iż powód pytany podczas rozprawy w dniu 4 listopada 2015r., o sposób wyliczenia roszczenia o zadośćuczynienie podał, iż jest to kwota, która „ma zapewnić przyszłość jego dzieciom”, co klóci się z funkcją kompensacyjną zadośćuczynienia.

Wobec powyższych okoliczności Sąd I instancji doszedł do wniosku, iż roszczenie o zadośćuczynienie przewyższające kwotę 40.000 zł uznać należało za wygórowane.

Za nieuzasadnione Sąd Okręgowy uznał także roszczenie odszkodowawcze oparte o treść art. 446 § 3 k.c. wskazując, iż w przedmiotowej sprawie z zebranego materiału dowodowego, nie wynika jednoznacznie, aby po śmierci ojca powoda miało miejsce znaczące pogorszenie jego sytuacji materialnej.

O odsetkach Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 k.c. mając na względzie niekwestionowaną datę wydania decyzji z dnia 26 listopada 2014r., zaś o kosztach procesu w oparciu o art. 100 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy wniósł powód M. Ł., zaskarżając go w części oddalającej powództwo co do kwoty 40.000 zł zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 27 listopada 2014 r. do dnia zapłaty oraz w części orzekającej o kosztach procesu. Skarżący zarzucił wyrokowi naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. polegającą na przyjęciu, iż zasądzone zadośćuczynienie na rzecz powoda w kwocie 40.000 zł jest w okolicznościach faktycznych sprawy adekwatne do krzywdy powoda jaką wywołała śmierć ojca. Skarżący domagał się zmiany wyroku w zaskarżonej części i zasądzenia od pozwanego na jego rzecz dalszej kwoty 40.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 27 listopada 2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje.

W uzasadnieniu apelacji skarżący wskazał, iż kwota przyznana mu tytułem zadośćuczynienia jest rażąco zaniżona. Jego relacje z ojcem były szczególnie bliskie, był on dla niego autorytetem, dawał mu poczucie bezpieczeństwa w sensie zarówno duchowym, jak i finansowym. Po jego śmierci powód zmuszony był przejąć obowiązki głowy rodziny, na co nie był przygotowany. Firma przejęta po ojcu funkcjonuje wprawdzie do dnia dzisiejszego, jednakże nie prosperuje tak dobrze ja w czasie kiedy ojciec żył.

Powód podkreślił, że do dnia dzisiejszego nie powodził się ze stratą i żałuje, że ojciec nie był obecny na jego ślubie, a jego dzieci nie znają dziadka.

Nadto apelujący nadmienił, iż występuje tendencja zwiększania kwot wypłacanych z tytułu zadośćuczynienia, co ma związek ze wzrostem stop życiowej społeczności, zaś fakt nieskorzystania przez powoda z terapii psychologicznej nie może być traktowane jako czynnik wpływający na zmniejszenie kwoty zadośćuczynienia. Kwota ta powinna bowiem stanowić ekwiwalent poniesionej szkody i ułatwić przezwycięzenie ujemnych skutków doznanych przeżyć.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy wskazać, iż kwestię roszczeń kompensacyjnych, jakie przysługują osobom pośrednio poszkodowanym wskutek śmierci osoby, która zmarła z powodu doznanych obrażeń ciała lub rozstroju zdrowia w aktualnym stanie prawnym reguluje 446 k.c. Zgodnie z treścią § 4 przywołanego artykułu sąd może przyznać najbliższemu członkowi rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Przywołany przepis został wprowadzony do kodeksu cywilnego na mocy art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 30 maja 2008 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, która weszła w życie z dniem 3 sierpnia 2008 roku i nie ma zastosowania do krzywd powstałych – jak w niniejszej sprawie – przed 3 sierpnia 2008 roku (tak też Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 21 października 2009 roku, I PK 97/09, LEX numer 558566 oraz z dnia 10 listopada 2010 roku, I CSK 248/10, LEX numer 785610). Nie oznacza to jednak, że osoby, które doznały krzywdy na skutek śmierci swoich bliskich wskutek zdarzeń, które nastąpiły przed wyżej wymienioną datą nie mają możliwości dochodzenia zadośćuczynienia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego, które to stanowisko Sąd Apelacyjny podziela, ugruntowany pozostaje bowiem pogląd, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 roku, III CZP 76/10, LEX nr 604152). Zgodnie z treścią art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Podstawą wskazanego poglądu pozostaje koncepcja, że więź emocjonalna łącząca osoby bliskie jest dobrem osobistym podlegającym ochronie na gruncie art. 23 i 24 k.c. (por. także wyroki z dnia 22 lipca 2004 roku, II CK 479/03, LEX numer 585760 i z dnia 06 lutego 2008 roku, II CSK 459/07, LEX numer 585760).

W odniesieniu do odpowiedzialności opartej na art. 448 k.c., przytoczonym już w pozwie jako podstawa prawna powództwa, należy stwierdzić, że zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. W orzecznictwie i nauce przeważa koncepcja obiektywna, według której dobra osobiste to pewne wartości niematerialne wiążące się ściśle z jednostką ludzką i uznane powszechnie w społeczeństwie. Dla istnienia dobra osobistego i uznania, że doszło do jego naruszenia, mają znaczenie oceny społeczne analizowane z punktu widzenia rozsądnego człowieka, a nie subiektywne przekonanie zainteresowanego.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie budzi wątpliwości, że dobra, których ochrony dochodzi powód, należą do szczególnego rodzaju dóbr osobistych chronionych prawem, które określić można jako więź rodzinna. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z 22 października 2010 r. (III CZP 76/10, LEX numer 604152) stwierdził, że więzi rodzinne stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 23 k.c.); skoro dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 k.c. jest kultura pamięci osoby zmarłej, to a fortiori może być nią także więź między osobami żyjącymi. Odnosząc się do zarzutu podniesionego przez powoda w wywiedzionej apelacji dotyczącego rażącego zaniżenia zasądzonego na rzecz powoda zadośćuczynienia Sąd Apelacyjny uznał go za zasadny.

Wyjaśnienia wymaga, iż nie ma możliwości stworzenia pewnego stałego i niezmiennego wzorca, który określałby jak kwotowo doznana krzywda powinno się przekładać na konkretne sumy zadośćuczynienia; przepis art. 445 § k.c. wskazuje jedynie, że zadośćuczynienie winno być „odpowiednią sumą”. Zawsze decydujące pozostawać będą okoliczności konkretnego przypadku, zaś suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia spełniać ma przede wszystkim funkcję kompensacyjną i stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Kwota zadośćuczynienia powinna stanowić wartość ekonomicznie odczuwalną, ale z drugiej strony powinna być utrzymana w rozsądnych granicach. Powinna zatem wynagrodzić poszkodowanemu doznane przez niego cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ułatwić przewyciężenie ujemnych przeżyć. Przy ocenie, jaka suma jest odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone, ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem. W przypadku ustalania wysokości zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej zwraca się uwagę na konieczność uwzględniania dynamicznego charakteru krzywdy spowodowanej śmiercią takiej osoby, stopnia cierpień psychicznych, ich intensywności oraz długotrwałości. Zadośćuczynienie ma charakter całościowy i obejmuje nie tylko obecne i przyszłe cierpienia, ale i te, które już zaistniały, nawet wiele lat temu. W ślad za ugruntowanym w doktrynie prawa cywilnego poglądem wskazać należy, iż o wysokości przyznanego zadośćuczynienia powinny decydować takie kryteria jak : wstrząs psychiczny i cierpienia wywołane śmiercią osoby bliskiej, poczucie osamotnienia po jej śmierci, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, rola w rodzinie pełniona przez osobę zmarłą, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem śmierci osoby bliskiej (depresja, nerwica), wiek pokrzywdzonego i jego zdolność do zaakceptowania nowej rzeczywistości oraz umiejętność odnalezienia się w niej (por. Komentarz do art. 455 k.c. Jacek Gudowski (red.) Gerard Bieniek, Lexis Nexis 2013). Zarówno okoliczności wpływające na wysokość zadośćuczynienia, jak i mierniki ich oceny muszą być rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą poszkodowanego, a o krzywdzie osób bliskich zmarłego decyduje intensywność relacji, w których pozostawały one z nim w momencie jego śmierci.

W przedmiotowej sprawie należało mieć na względzie, iż powód nadal miał szczególnie bliskie relacje z ojcem, po upływie 16 lat od jego śmierci nadal odczuwa jego brak, zaś zmiany jakie nastąpiły w życiu powoda w związku ze śmiercią ojca miały charakter nagły, nieodwracalny i dotyczyły wielu płaszczyzn.

Niewątpliwie ojciec był dla powoda wsparciem moralnym i duchowym, ale powód także wspólnie z nim pracował i z jego osobą wiązał on swój rozwój zawodowy i zabezpieczenie bytu materialnego. Działalność gospodarcza prowadzona przez zmarłego miała stanowić w przyszłości podstawę utrzymania dla powoda, do czego on sam był przygotowywany. Po nagłej śmierci B. Ł. powód pomimo młodego wieku zmuszony był w sposób nagły przejąć obowiązki ojca. Jakkolwiek trudno było jednoznacznie ustalić, czy śmierć ojca stanowiła bezpośrednią przyczynę zakończenia studiów przez powoda, niemniej jednak nie ulegało wątpliwości, iż zbiegło się to czasowo ze śmiercią B. Ł.. Powód został również zmuszony do sprzedania domu, w którym w zamieszkiwał. Zdaniem Sądu Apelacyjnego zmiany, będące skutkiem śmierci ojca dotknęły wielu płaszczyzn życia powoda, który jako młody - 22-letni mężczyzna był zmuszony podjąć szereg istotnych życiowych decyzji i przejąć dużą część obowiązków względem rodziny. Strata ojca na etapie, w którym młody człowiek wchodzi w dorosłość i kiedy odbywa się do przy pomocy ojca, była niewątpliwie dla powoda szczególnie bolesna. Wniosku tego nie zmienia także i okoliczność, że w kilka miesięcy po śmierci ojca powód założył własną rodzinę; faktu tego nie można interpretować, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego, jako okoliczności określającej rozmiar negatywnych odczuć psychicznych powoda związanych ze śmiercią ojca. Oceny takiej nie można także wiązać z faktem, że powód po zdarzeniu nie podjął leczenia czy też terapii, skoro z opinii biegłego psychiatry nie wynika, aby w jego przypadku takie działania były konieczne, zaś aktualnie powód nie ujawnia nasilonych zaburzeń psychicznych i objawów depresji.

Nie ulega wprawdzie wątpliwości, że po kilkunastu już latach od śmierci ojca odczucie straty, bólu i żalu M. Ł. stało się mniej intensywne, a on sam godząc się ze stratą ułożył sobie życie. Podnieść jednak należy, iż upływ czasu od naruszenia dobra osobistego nie oznacza, iż doszło do mniejszej krzywdy po stronie poszkodowanego, a zatem i że przyznane zadośćuczynienie powinno być mniejsze. Jeśli naruszenie dóbr osobistych doprowadzi do powstania szkody niemajątkowej w postaci krzywdy, rozumianej jako ujemne następstwa w sferze przeżyć psychicznych człowieka,

to szkoda ta nie ulega wraz z upływem czasu jakiemuś zmniejszeniu czy wręcz unicestwieniu, a roszczenie o zadośćuczynienie mające na celu jej zniwelowanie wygaśnięciu. Pamiętać bowiem należy, że sformułowanie ustawy, iż tytułem zadośćuczynienia przyznana ma być „odpowiednia suma pieniężna” należy rozumieć w ten sposób, że przez jej zasądzenie wynagrodzona ma być cała krzywda. Zadośćuczynienie powinno przy tym uwzględniać nie tylko krzywdę istniejącą w dacie orzekania, ale i tę która minęła, jak i tę którą poszkodowany będzie w przyszłości na pewno odczuwać oraz krzywdę, którą można przewidzieć w dacie wyrokowania z dużym prawdopodobieństwem (tak M. Walachowska w: Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, Toruń 2007, str. 119). Nie można zatem przyjmować, iż powód powinien wykazać, iż negatywne doznania związane ze śmiercią osoby bliskiej utrzymywały się z takim samym natężeniem do chwili wyrokowania; źródłem szkody jest tu krzywda wynikła na skutek śmierci osoby bliskiej, a natężenie cierpień poszkodowanego w momencie śmierci, przebieg żałoby i wpływ zdarzenia na życie poszkodowanego podlega ocenie w odniesieniu do kryteriów decydujących o rozmiarze zadośćuczynienia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego o mniejszej krzywdzie powoda nie świadczy również fakt, iż środki z otrzymanego zadośćuczynienia zamierza przeznaczyć on na zabezpieczenie przyszłości własnych dzieci, zaś określając jego wysokość do tego celu się właśnie odniósł.

Wobec uznania, że zadośćuczynienie w kwocie 40.000 zł przyznane powodowi przez Sąd Okręgowy jest rażąco zaniżone zaskarżony wyrok należało zmienić z mocy art. 386 § 1 k.p. poprzez zasądzenie na rzecz powoda dodatkowej kwoty 40.000 zł.; dopiero bowiem zadośćuczynienie w łącznej wysokości 90.000 zł wraz z odsetkami od dnia 27 listopada 2014r., może być uznane za adekwatne w świetle okoliczności niniejszej sprawy.

Wobec zmiany rozstrzygnięcia zaskarżonego wyroku konieczna była również zmiana rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem Okręgowym, przy czym Sąd Apelacyjny z mocy art. 108 § 1 w zw. z art. 100 k.p.c. rozstrzygnął jedynie o zasadzie poniesienia kosztów tego postępowania przez strony, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu w Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy.

Wobec uwzględnienia w całości apelacji powoda Sąd Apelacyjny z mocy art. 98 § 1 i 3 kpc oraz art. 108 § 1 k.p.c. orzekł o obowiązku zwrotu na rzecz powoda uiszczonych opłat od apelacji oraz kosztów zastępstwa procesowego powoda za instancję odwoławczą określonych wedle stawki wynikającej z § 2 pkt 5 w zw. z 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 poz. 1804).

--	--	--